

Sluiproute van de wolven

De Limburger 16-8-2025

Wellicht reed u deze zomer langs Parijs. Dikke kans dat uw routeplanner – dat vernuftig staaltje artificiële intelligentie (AI) – een sluiproute voor u uitkoos. U gleed soepel langs de files op de rondweg en slalomde door dorpjes in het Parijse ommeland. Leverde toch maar mooi een paar minuten tijdswinst op. Zulke toepassingen van AI worden door innovatie-experts de hemel in geprezen; zij beloven ons nog mooiere dingen.

In *Het Uur van de Wolven* laat Giuliano da Empoli de schaduwkant zien. Het laatste hoofdstuk van dit boek gaat over een radeloze burgemeester van een dorp onder Parijs. Zijn gemeente wordt geteisterd door schier oneindige autokolonnen die door de kleine straten van het dorp jakkeren. Omdat AI nu eenmaal dit tot kortste route heeft verklaard. Kinderen kunnen niet meer op een normale manier naar school, mensen worden door SUV's van de sokken gereden en vrachtwagens verzieken de lucht. De burgemeester probeert in contact te komen met het bedrijf dat de AI achter de routeplanner ontwikkelt. Dat blijkt nog

verdomd moeilijk te zijn. Geen telefoonnummer, geen adres. Uiteindelijk slaagt hij erin een vertegenwoordiger van het bedrijf te pakken te krijgen. Het bedrijf stuurt een paar assistent-postzegellickers naar het dorp. Die veinzen medeleven, maken zogenaamd aantekeningen en beloven beterschap. De burgemeester en zijn dorp horen er nooit meer iets van.

Het verhaal illustreert de boodschap van da Empoli: techgoeroes als Zuckerberg en Musk dringen hun AI-producten aan het publiek op en trekken zich niets aan van de ontwrichtende bijwerkingen. Da Empoli weet waarover hij spreekt. Hij is niet alleen een briljant schrijver, maar was lange tijd ook beleidsadviseur van Franse en Italiaanse toppolitici. In die hoedanigheid zat hij met de techgoeroes aan tafel. Het bleken *Halbgebildeten* te zijn, die mateloze zelfoverschatting paarden aan desinteresse voor de medemens.

Deze krant berichtte onlangs over de bouw van *Star Gate* in Texas, een datacentrum voor AI dat de omvang, maar ook het energieverbruik, van een complete stad heeft. De Zuckerbergs en Musks willen de planeet er mee volplempen. Opdat u de snel voorbij Parijs kunt komen. En onzinnige

gesprekken met AI kunt voeren (heb roos tussen de teenharen; wa' moe'k nou doen?).

Het uur van de wolven verwijst naar het nachtelijk moment waarop je wolven niet langer ziet aankomen. Het moment waarop je door een dorp onder Parijs sjeest en tevreden constateert dat je opschiet. De wolven, dat zijn de Zuckerbergs en Musks, die niet willen dat je de schaduwzijde hiervan ziet en die geen beperkende regels dulden. Daarom zijn ze maatjes met Trump en hebben ze een gloeiende hekel aan Europeanen als da Empoli. Lees hem. Voordat het uur van de wolven écht aanbreekt.